

Antagning till högre utbildning vårterminen 2023

Statistik i samband med sista anmälningdag

Antagning till högre utbildning vårterminen 2023
Statistik i samband med sista anmälningdag

Jasmine Sparr
Universitets- och högskolerådet 2022
Avdelningen för Analys, främjande och tillträdesfrågor

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Sammanfattning	4
Rapportens upplägg	5
Antal sökande till våren 2023	6
Antal sökande till yrkesutbildningar	9
Antal sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar vårterminen 2023	11
Utbildningsutbudet våren 2023	18
Bilaga 1: Begrepp	24
Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats	26

Sammanfattning

I antagning till vårterminen 2023 var det 230 826 sökande till kurser och program. Det är 5 procent färre än till vårterminen 2022, då det var 242 764 sökande. Minskningen var lika stor för kvinnor som för män, 5 procent i båda fallen.

Könsfördelningen är dock fortsatt till kvinnors fördel och har förstärkts till de flesta utbildningarna. Grundlära­r­pro­gram­met med inriktning förskola och årskurs 1-3 är den enda utbildningen i rapporten där andelen kvinnor har sjunkit inför vårterminen 2023 medan andelen män har ökat.

Det är färre sökande i ålderskategorin 19 år eller yngre, som har minskat med 11 procent jämfört med vårterminen 2022. Minskningen gäller framförallt yngre kvinnor. Det totala antalet sökande i ålderskategorierna 20-24 år och 25 år eller äldre har minskat med 4 respektive 6 procent.

Gällande utbildningar som leder till en yrkesexamen, var söktrycket till högskoleingenjör högt med en ökning av sökande på 22 procent jämfört med vårterminen 2022. Resterande utbildningar som leder till en yrkesexamen hade ett minskat antal sökande, framförallt socionom som minskade med 16 procent. Även om civilingenjör­ut­bil­d­ning­ar har ett minskat antal sökande totalt sett (-11 procent), är det 15 procent fler som väljer civilingenjör i första hand till vårterminen 2023.

Det fanns ett större utbud av lärarutbildningar inför vårterminen 2023 än vårterminen 2022, men antalet sökande var färre vid sista anmälning­sdag i år. Däremot ökade det totala antalet sökande samt förstahandssökande till kompletterande pedagogisk utbildning, med 16 respektive 20 procent.

Utbudet av utbildningar överlag till vårterminen 2023 var något mindre än till vårterminen 2022. Andelen program har ökat marginellt, även om kurser dominerar starkt med 96 procent av utbudet.

Rapportens upplägg

Universitets- och högskolerådet (UHR) har i uppdrag att biträda vid antagning av studenter till universitet och högskolor och att ansvara för ett samordnat antagningsförfarande. UHR ska också följa upp och analysera frågor inom myndighetens verksamhetsområde. Den här rapporten är en del i uppföljningen av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången vårterminen 2023 (vt 2023). Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med sista anmälningdagen till vt 2023, jämfört med vårterminen 2022 (vt 2022).

Rapporten redovisar statistik på individ- och utbildningsnivå. Statistiken på individnivå beskriver antagningen från de sökandes perspektiv; hur många som anmäler sig till program respektive kurser och vad de har valt i första hand. Statistiken på utbildningsnivå beskriver antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka; hur många av dem som har sökande och hur många av dem som har förstahandssökande.

Några utbildningar som kan leda till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskollärarytbildningar redovisas särskilt detaljerat.

I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2. I de presenterade resultaten av antagningsomgångarna vt 2022 och vt 2023 ingår inställda utbildningar, det vill säga utbildningar som ställts in mellan att antagningsomgången öppnade och fram till sista anmälningdag. Sena anmälningar är inte inkluderade, det vill säga anmälningar som inkommit efter midnatt sista anmälningdagen.

Antal sökande till våren 2023

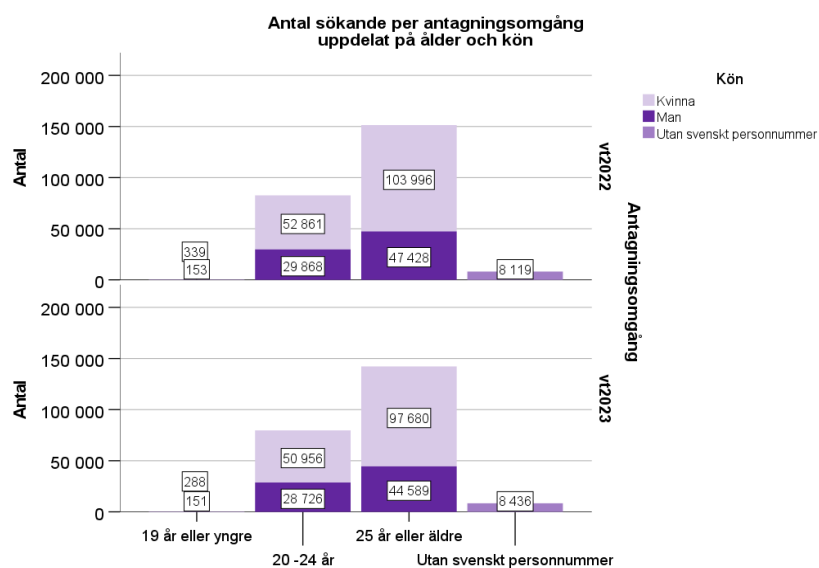
Till den nationella antagningsomgången vt 2023 var det totalt sett 230 826 sökande vid sista anmälningssdag. Det är en minskning på knappt 5 procent jämfört med antalet sökande vid sista anmälningssdag vt 2022, då det var 242 764 sökande.

Nedgången beror troligtvis på den förändrade situationen efter pandemin, men UHR bedömer att intresset för högskolestudier är fortsatt högt.

Antalet sökande kvinnor har minskat med 5 procent och antalet sökande män likaså. När det gäller könsfördelningen har andelen kvinnor och män bland de sökande minskat marginellt i båda fallen: för kvinnor med 0,3 procent och för män med 0,1 procent. Andelen sökande utan svenskt personnummer har ökat med 0,4 procent vt 2023 jämfört med vt 2022.

Gällande sökande uppdelat på ålder, framgår det att sökande i ålderskategorin 19 år eller yngre står för den största minskningen vt 2023 med en nedgång på 11 procent jämfört med vt 2022. Därefter kommer sökande 25 år eller äldre med en minskning på 6 procent. Antalet sökande i ålderskategorin 20–24 år har minskat med 4 procent. Samtidigt har antalet sökande utan svenskt personnummer ökat med knappt 4 procent (figur 1).

Figur 1.

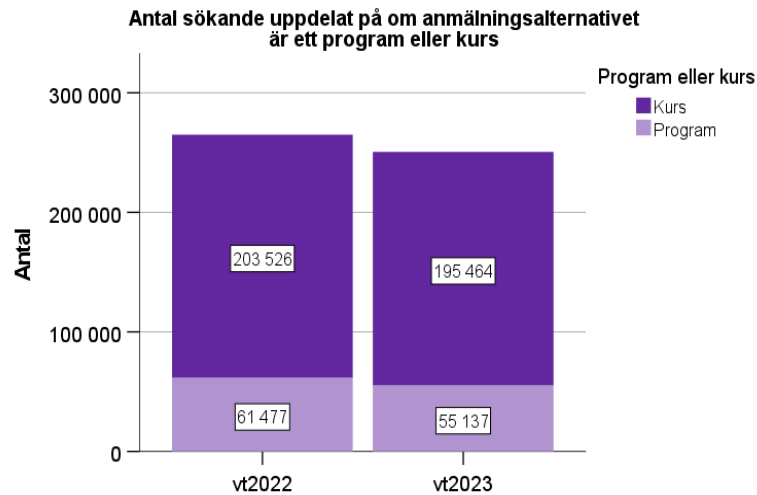

Det totala antalet sökande har minskat till både program och kurser. För kurser är minskningen 4 procent medan minskningen för program är 10 procent.

Fördelningen av sökande mellan kurser och program har därför skiftat något vt 2023: 78 procent sökte kurser medan 22 procent sökte program (figur 2).

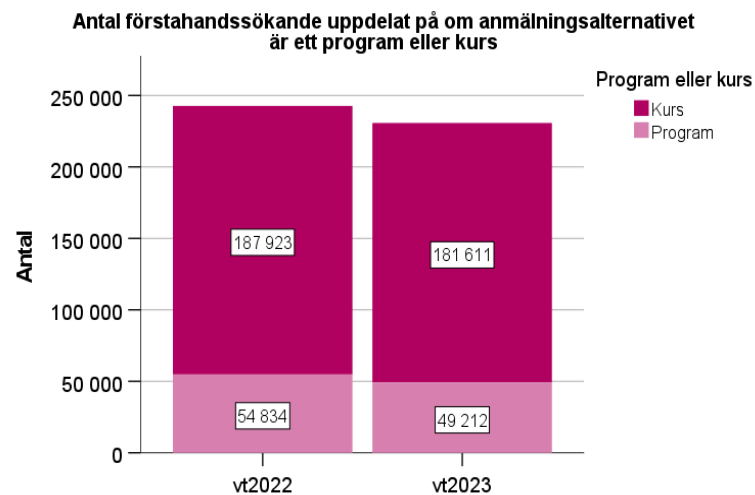
Observera att en sökande kan förekomma som sökande till både kurs och program samtidigt. En sökande inom program förekommer som sökande till kurs.

Figur 2.

Gällande förstahandssökande ser utfallet likadant ut: antalet förstahandssökande har minskat 4 procent till kurser och 10 procent för program. Fördelningen av förstahandssökande mellan kurser och program har skiftat något från vt 2022, till 79 procent till kurser och 21 procent till program (figur 3).

Figur 3.

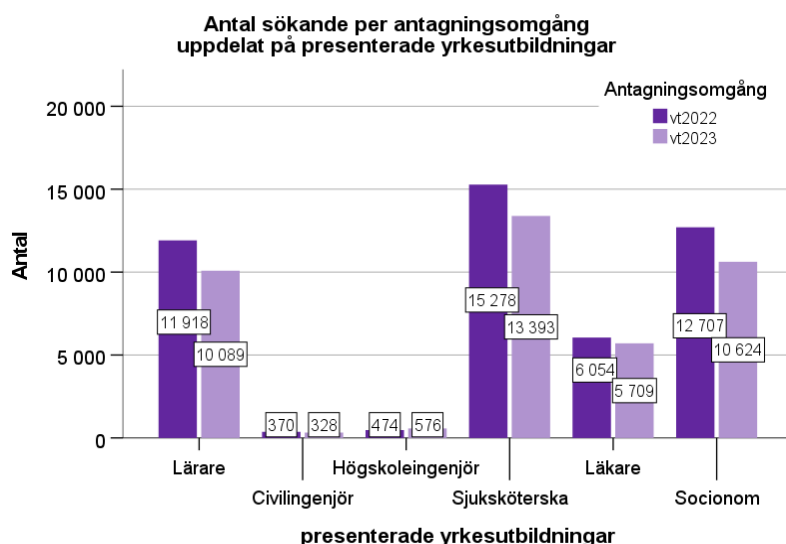
Uppsala universitet hade flest sökande vid sista anmälningdag till vt 2023. Därefter följer – i fallande ordning – Stockholms universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet och Lunds universitet. Till dessa sex lärosäten söker hälften av det totala antalet sökande.

Figur 6.

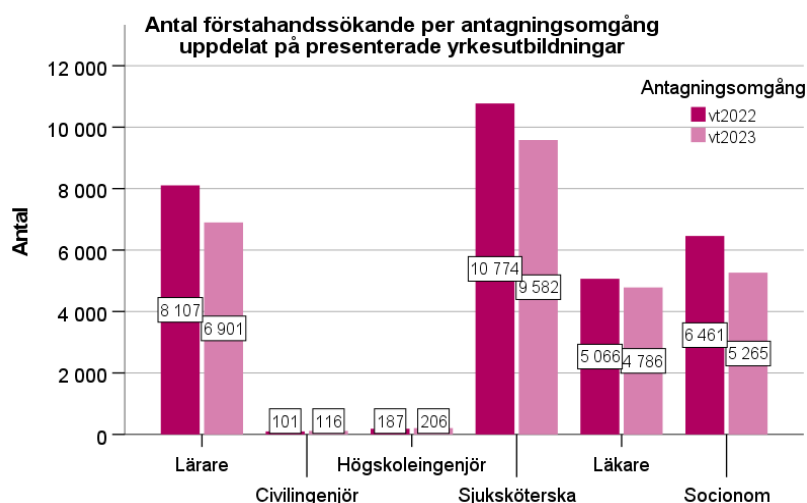

Gällande antalet förstahandssökande till de sex kategorierna av yrkesexamina ser utfallet nästintill likadant ut som för det totala antalet sökande. Dock har antalet förstahandssökande till civilingenjörsutbildningar ökat med 15 procent, i likhet med högscoleingenjörsutbildningar där antalet förstahandssökande har ökat med 10 procent.

Det innebär att det totala antalet sökande till civilingenjörsutbildningar har minskat medan antalet förstahandssökande har ökat. Fler sökande väljer därmed civilingenjörsutbildningar i första hand än tidigare.

Antalet förstahandssökande har minskat med 19 procent till socionomutbildningar, med 15 procent till lärarutbildningar, med 11% till sjuksköterskeutbildningar och med 6% till läkarutbildningar (figur 7).

Figur 7.

Antal sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar vårterminen 2023

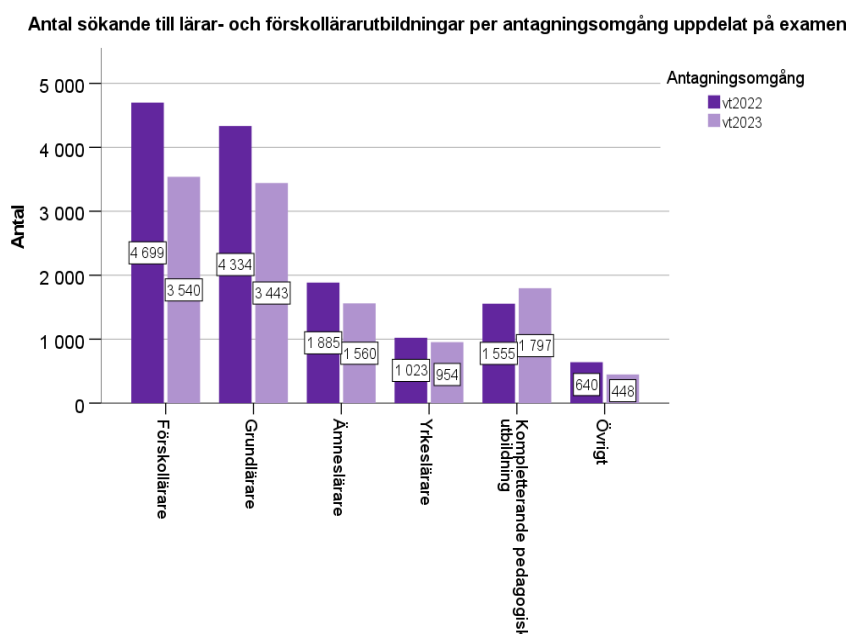
Tidigare i rapporten redovisades statistik över lärarutbildningar i en och samma kategori, utan uppdelning på inriktning. I det här avsnittet presenteras statistik över lärar- och förskolläraryrkesutbildningar per inriktning. Lärarutbildningar som inte går att klassificera enligt någon specifik inriktning, till exempel "lärarprogrammet", ingår i kategorin "Övrigt".

Observera att det inte finns någon statistik för inriktningarna speciallärare, specialpedagog och civilingenjör och lärare eftersom inget lärosäte erbjuder de programmen med start på vårterminen.

Totalt sett har antalet sökande till lärarutbildningar minskat vt 2023, med 17 procent jämfört med vt 2022. Till de lärarutbildningar som klassificeras som "Övrigt" har antalet sökande minskat mest, med 30 procent. Därefter följer kategorierna förskollärare med 25 procent minskning, grundlärare med 20 procent minskning, ämneslärare med 17 procent minskning och yrkeslärare med 7 procent minskning (figur 8).

Antalet sökande till kompletterande pedagogisk utbildning har dock ökat vt 2023 jämfört med vt 2022, med 16 procent.

Figur 8.

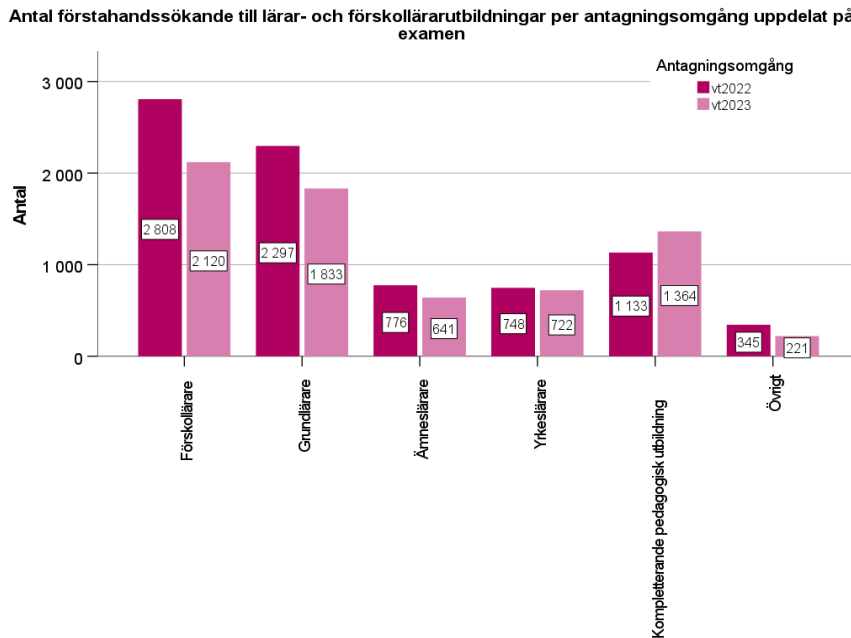

Mönstret ser i princip likadant ut när det gäller antalet förstahandssökande till lärarutbildningar. Totalt sett har antalet förstahandssökande till lärarutbildningar minskat vt 2023, med 15 procent jämfört med vt 2022. Det är endast

kompletterande pedagogisk utbildning där antalet förstahandssökande har ökat, med 20 procent.

Den största minskningen har kategorin "Övrigt" med 36 procent minskning. Därefter följer förskollärare med 25 procent minskning, grundlärare med 20 procent minskning, ämneslärare med 17 procent minskning och yrkeslärare med 4 procent minskning (figur 9).

Figur 9.

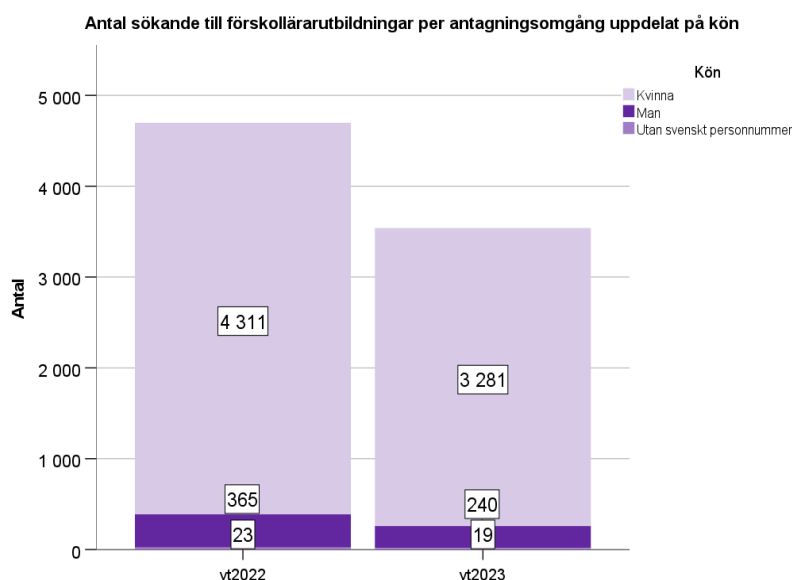

Könsfördelning bland sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar

I det här avsnittet presenteras statistik uppdelat på kön per respektive lärarutbildning. Kategorierna från det förra avsnittet används även här.

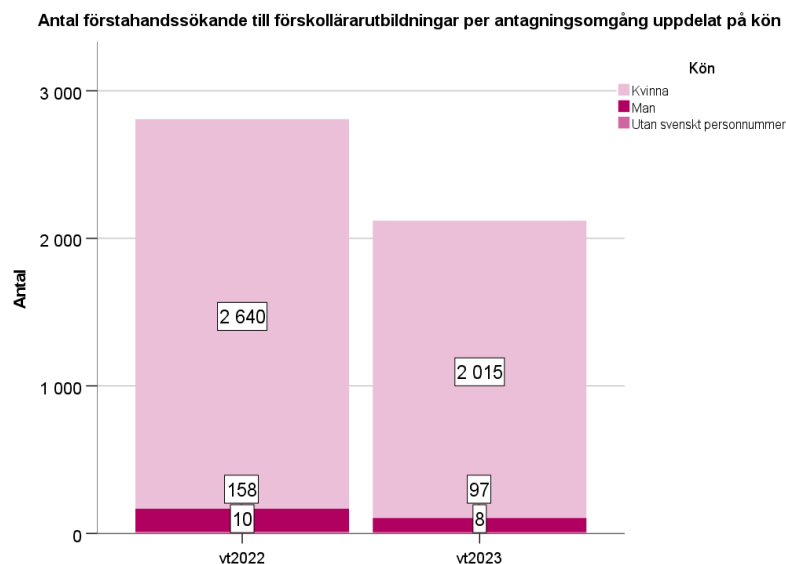
Som tidigare har nämnts, har det totala antalet sökande till förskolläraryrkesutbildningen minskat med 25 procent från vt 2022 till vt 2023. Antalet kvinnor har minskat med 24 procent medan antalet män har minskat med 34 procent. Kvinnor är fortsatt överrepresenterade till utbildningen och har förstärkts ytterligare vt 2023 då andelen kvinnor är 93 procent jämfört med 92 procent vt 2022 (figur 10).

Figur 10.

Antalet förstahandssökande till förskolläraryr utbildningen vt 2023 har minskat med 25 procent. Uppdelat på kön, har antalet förstahandssökande minskat med 24 procent för kvinnor och 39 procent för män. Representationen av kvinnor har förstärkts ytterligare bland förstahandssökande till förskolläraryr utbildningen då andelen är 95 procent vt 2023 jämfört med vt 2022 då den var 94 procent (figur 11).

Figur 11.

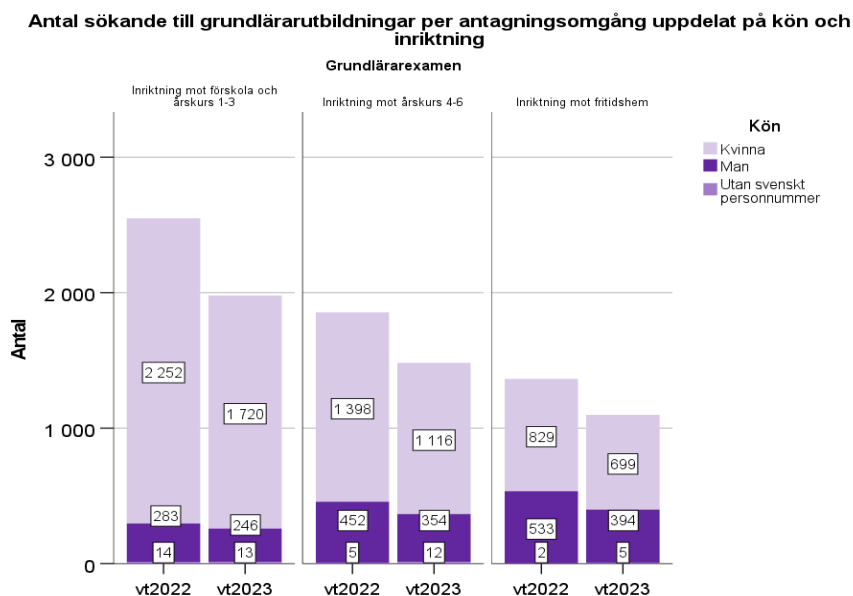

Antalet sökande till grundläraryr utbildningarna har minskat med 20 procent, totalt sett. Inriktningen mot årskurs 4-6 har minskat med 20 procent (24 procent för kvinnor och 13 procent för män), liksom inriktningen mot fritidshem (16 procent

för kvinnor och 26 procent för män). Inriktningen mot förskola och årskurs 1-3 har minskat med 23 procent (24 procent för kvinnor och 13 procent för män).

Totalt sett har könsfördelningen till grundlärautbildningen knappt förändrats vt 2023 jämfört med vt 2022, det är 78 procent kvinnor och 22 procent män. För inriktningen mot förskola och årskurs 1-3 har andelen män dock stigit från 11 till 12 procent medan andelen kvinnor har minskat från 88 till 87 procent.

Figur 12.

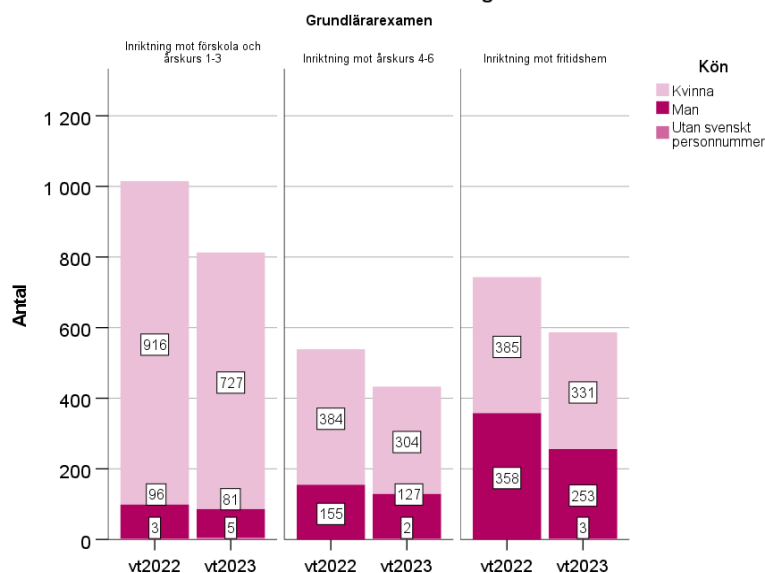
I likhet med det totala antalet sökande, har även antalet förstahandssökande till grundlärautbildningarna minskat med 20 procent (figur 13).

Skillnaderna mellan de olika inriktningarna är marginell. Inriktningen mot fritidshem har 21 procent färre förstahandssökande (14 procent kvinnor och 29 procent män), inriktningen mot årskurs 4-6 har 20 procent färre förstahandssökande (21 procent kvinnor och 18 procent män) och inriktningen mot förskola och årskurs 1-3 har också 20 procent färre förstahandssökande (21 procent kvinnor och 16 procent män).

Könsfördelningen bland förstahandssökande till grundlärautbildningarna vt 2023 är i princip oförändrade jämfört med vt 2022. Andelen kvinnor totalt sett har ökat från 73 till 74 procent och andelen män har minskat från 27 till 25 procent. Däremot har andelen män till inriktningen förskola och årskurs 1-3 ökat medan andelen kvinnor har minskat.

Figur 13.

Antal förstahandssökande till grundläroret utbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

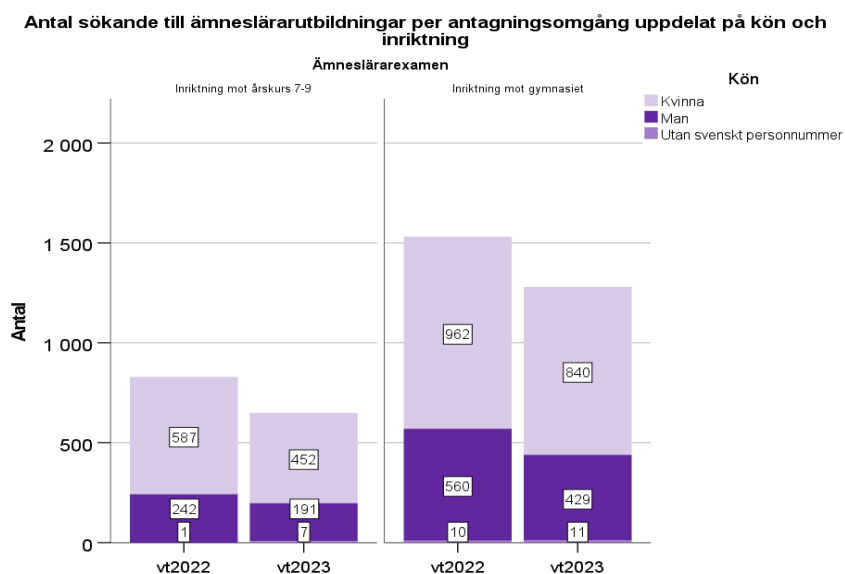

Antalet sökande till ämnesläroret utbildningar har minskat med 18 procent vt 2023 jämfört med vt 2022. Inriktningen mot årskurs 7-9 hade störst minskning av antalet sökande med 22 procent och inriktningen mot gymnasiet hade 17 procent minskning (figur 14).

Gällande inriktningen mot årskurs 7-9 har antalet sökande kvinnor minskat med 23 procent medan antalet sökande män har minskat med 21 procent. Motsvarande siffror för inriktningen mot gymnasiet är 13 procent för kvinnor och 23 procent för män.

Könsfördelningen till ämnesläroret utbildningar är totalt sett 67 procent kvinnor och 32 procent män (1 procent sökande utan svenskt personnummer) vt 2023, vilket förstärker representationen av kvinnor jämfört med vt 2022 då fördelningen var 66 procent kvinnor och 34 procent män.

Figur 14.

Antalet förstahandssökande till ämneslärarutbildningar har minskat med 17 procent vt 2023. Det är 22 procent färre förstahandssökande till inriktningen mot årskurs 7-9 och 16 procent färre förstahandssökande till inriktningen mot gymnasiet (figur 15).

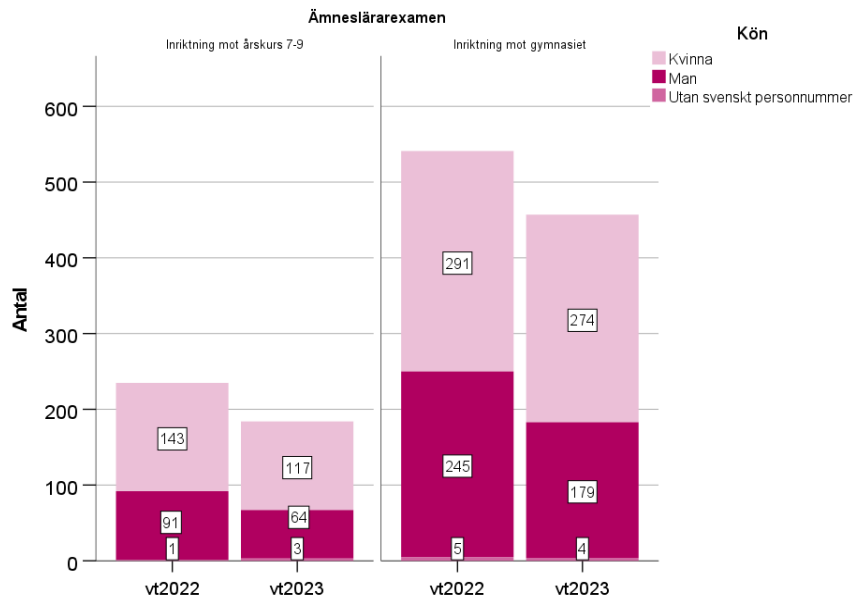
Minskningen av förstahandssökande till inriktningen mot gymnasiet var betydligt större för män än för kvinnor, 27 procent respektive 6 procent. För inriktningen mot årskurs 7-9 var skillnaden inte lika stor: 18 procents minskning för kvinnor och 30 procents minskning för män.

Jämfört med vt 2022, har överrepresentationen stärkts för kvinnor vt 2023 då könsfördelningen till samtliga ämneslärarutbildningar har gått från 56 till 61 procent för kvinnor och från 43 till 38 procent för män.

Figur 15.

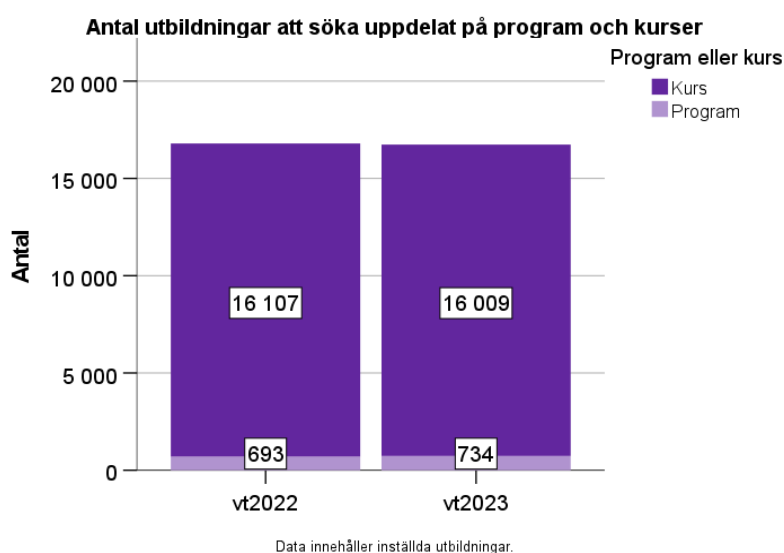
Antal förstahandssökande till ämneslärarutbildningar per antagningsomgång uppdelat på kön och inriktning

Utbildningsutbudet våren 2023

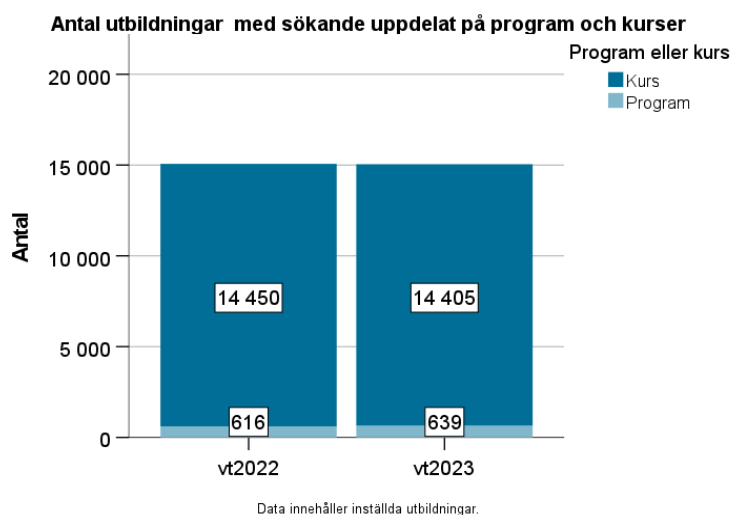
Till vt 2023 fanns det 0,3 procent färre utbildningar att söka vid sista anmälningssdag än till vt 2022, 16 743 respektive 16 800 utbildningar. Kurserna var 0,3 procent färre vt 2023 än vt 2022, programmen var 6 procent fler. Kursutbudet dominerar gentemot programutbudet. 96 procent av utbildningsutbudet består av kurser medan 4 procent består av program, vilket i princip inte är någon skillnad från vt 2022 (figur 16).

Figur 16.

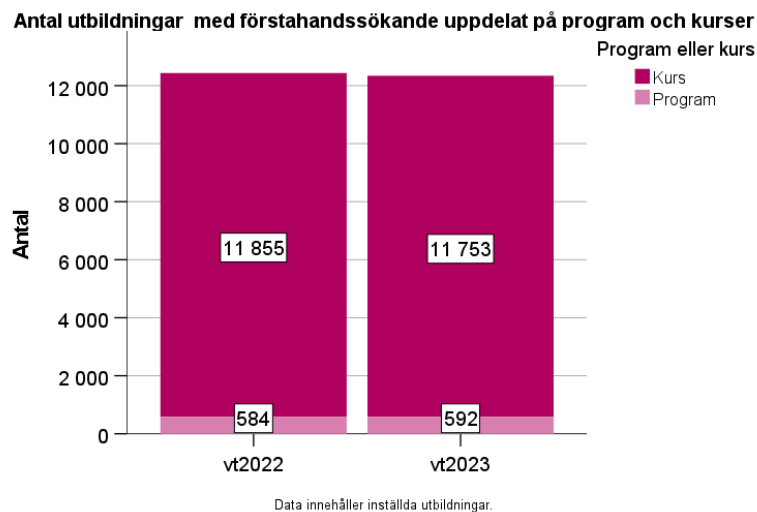
Totalt sett var det 0,2 procent färre utbildningar med sökande vid sista anmälningssdag till vt 2023 jämfört med vt 2022. Antalet program med sökande ökade med knappt 4 procent medan antalet kurser med sökande minskade med 0,3 procent (figur 17).

Figur 17.

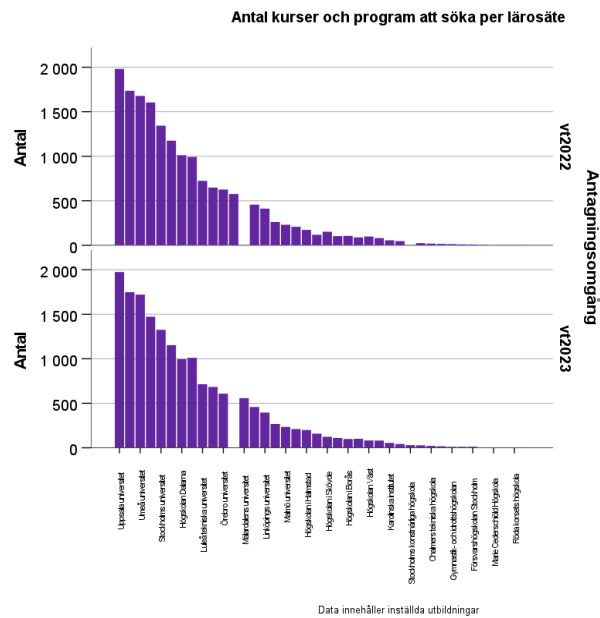
Antalet utbildningar med förstahandssökande har också minskat, med 0,8 procent. Antalet program med förstahandssökande har ökat med 1,4 procent, medan antalet kurser med förstahandssökande har minskat med 0,9 procent (figur 18).

Figur 18

Det är Uppsala universitet som erbjuder flest program och kurser vt 2023, följt av Göteborgs universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Stockholms universitet och Lunds universitet. Tillsammans står de för 56 procent av utbildningsutbudet vid sista anmälningdag vt 2023 (figur 19).

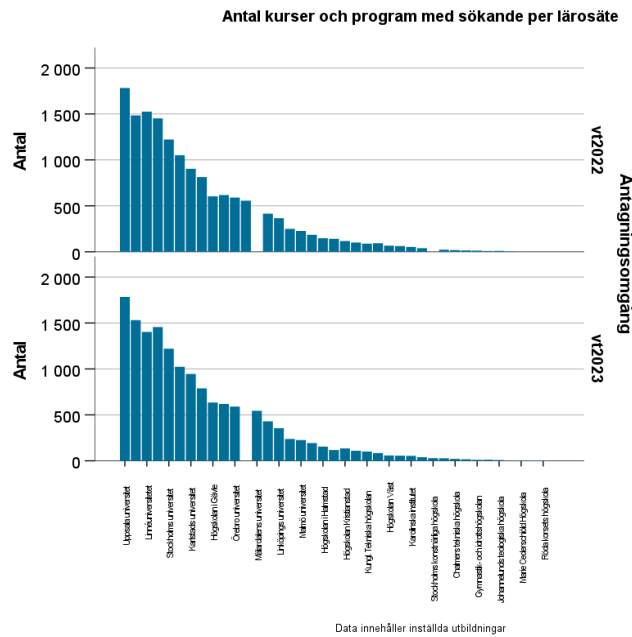
Figur 19.

Några av de utbildningar som lärosätena erbjuder lockar inga sökande, vilket förklarar varför antalet utbildningar med sökande är färre än det totala utbildningsutbudet. Det fanns 1 699 utbildningar utan sökande vt 2023, varav 94 procent var kurser (figur 20).

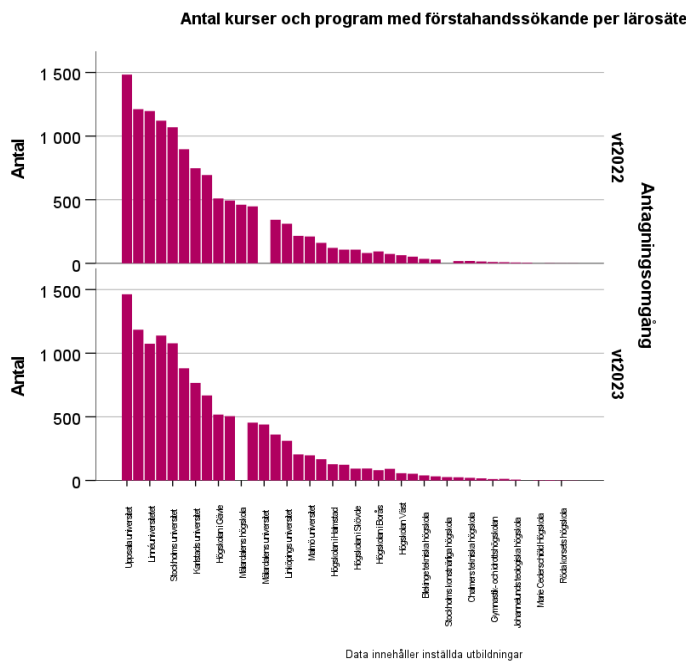
Uppsala universitet hade flest utbildningar med sökande vid sista anmälningsdag till vt 2023, följt av Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Lunds universitet. De hade även de högsta antalen utbildningar med sökande vid samma tidpunkt för vt 2022.

Figur 20.

Gällande utbildningar med förstahandssökande ser det ungefär likadant ut vid sista anmälningssdag vt 2023 som vt 2022. Det är återigen Uppsala universitet som har flest utbildningar med förstahandssökande, följt av Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Umeå universitet, Stockholms universitet och Lunds universitet (figur 21).

Figur 21.

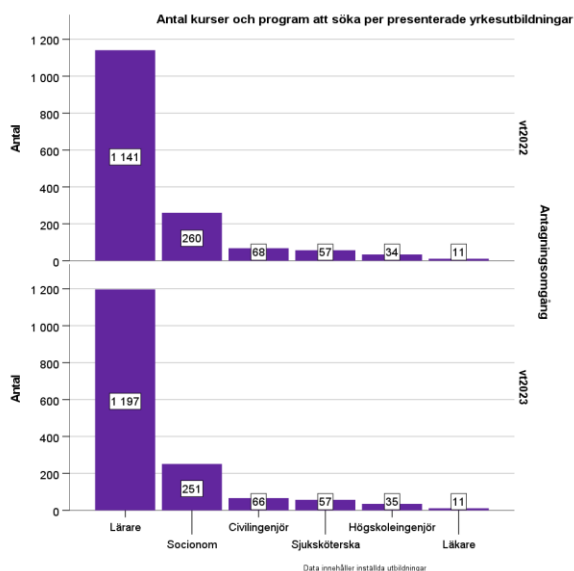

Utbudet av utbildningar som leder till de yrkesexamina som tidigare har nämnts i den här rapporten, har blivit 3 procent större till vt 2023 än vad de var till vt

2022. Utbildningar som kan ingå i en lärar- eller en högskoleingenjörsexamen har fått ett utökat utbud, med 5 respektive 3 procent mer. Däremot har antalet utbildningar som kan ingå i en socionom- eller en civilingenjörsexamen minskat, med 4 respektive 3 procent (figur 22).

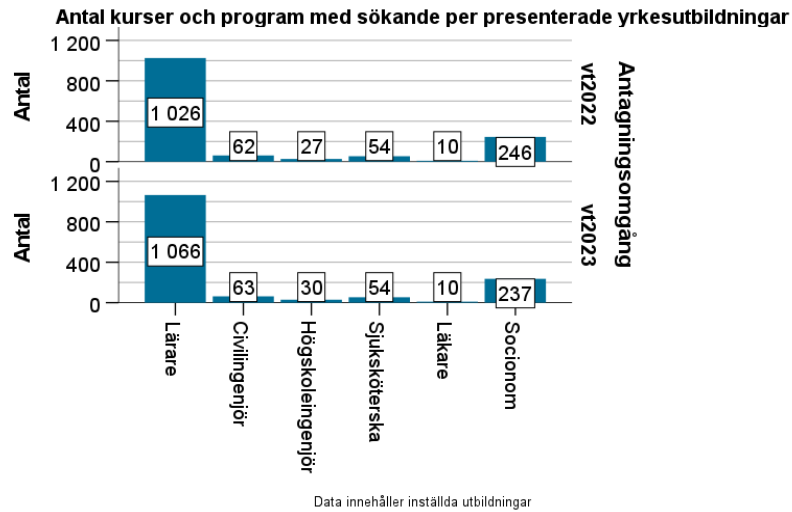
Gällande utbudet av utbildningar som kan ingå i en läkar- eller sjuksköterskeexamen, är antalet oförändrat vt 2023 jämfört med vt 2022.

Figur 22.

Av de utbildningar som hade sökande var det, totalt sett, knappt 3 procent fler vt 2023 än vt 2022. Det var fler utbildningar med sökande till lärar- och civilingenjörsexamen, 4 respektive 2 procent. För utbildningar som kan ingå i en läkar- eller sjuksköterskeexamen var antalet oförändrat. Utbildningar som kan ingå i en socionomexamen fick färre sökande, en minskning med 4 procent (figur 23).

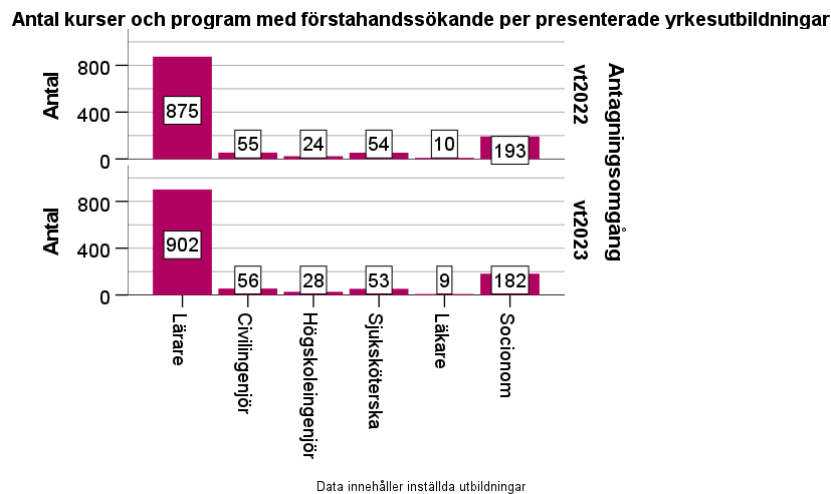
Figur 23.

För utbildningar med förstahandssökande ser mönstret likadant ut, med undantag för utbildningar som kan ingå i en läkar- eller sjuksköterskeexamen. Där har nämligen antalet utbildningar minskat vad gäller förstahandssökande, från 10 till 9 för läkare och från 54 till 53 för sjuksköterska.

Antalet lärar-, civilingenjör- och högskoleingenjörutbildningar med sökande har ökat med 3, 2 respektive 17 procent. Antalet socionomutbildningar med sökande har minskat med 6 procent (figur 24).

Figur 24.

Bilaga 1: Begrepp

Här nedan definieras begrepp som är centrala för att i sin helhet förstå antagningsstatistiken som rapporten presenterar. Begreppen är listade i bokstavsordning.

Förstahandssökande

En person som har sökt en viss högskoleutbildning som förstahandsval är en förstahandssökande. Det är möjligt att bli antagen till fler utbildningar än sitt förstahandsval, dock maximalt till 45 högskolepoäng. Om en sökande har anmält sig till en 15-poängskurs i första hand och ett program (räknas som 30 poäng) i andra hand, är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan bli antagen till båda.

Kurs

En kurs är en högskoleutbildning med avgränsad omfattning, fastställd av varje lärosäte. Universitetet eller högskolan som erbjuder kursen tilldelar studenten ett kursbevis efter avslutad kurs. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program. Tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar hanteras av UHR på uppdrag av lärosätena. Begreppet omfattar antagningsomgångarna nationell hösttermin (HT), nationell vårtermin (VT), nationell sommartermin (ST), antagningsomgång för mastersutbildningar hösttermin (MASTERHT), internationella kurser hösttermin (IKHT), antagningsomgång för mastersutbildningar vårtermin (MASTERVT) samt internationella kurser (IKVT).

I masteromgångarna ingår master- och magisterutbildningar, och i IK ingår kurser på grundläggande samt avancerad nivå. Undervisningen sker till övervägande del på engelska i utbildningarna som är erbjudna i de båda antagningsomgångarna.

Program

Ett program är en kombination av kurser, fastställda av varje lärosäte. Varje program är avsett att leda till en generell examen eller yrkesexamen på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För övriga lärosäten ingår endast den initiala antagningen till program, därefter sköter de själva all antagning inom programmen.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningssdag och fram till det andra urvalet. En sökande kan både ha sökalternativ gjorda i tid samt sökalternativ gjorda sent i sin anmälan. Lärosätena har möjlighet att låta sökalternativ vara öppna för anmälan efter sista anmälningssdag. Det kan gälla något sökalternativ eller alla. En sen anmälan kan också uppstå när sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i det första urvalet kan efter kompletteringar bedömas som behöriga i det andra urvalet, även om deras anmälan då räknas som sen.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska bli antagen är att det finns lediga platser till sökalternativet kvar efter det att sökande som anmält sig i tid har erbjudits plats.

Sista anmälningssdag

Den dag anmälan till högre studier skall vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel lärar- och förskolläro-utbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller inte och oavsett om de är behöriga eller inte.

Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande i rapporten ger en förenklad bild av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas de statistiska uppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas. Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet.

Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen i nationella antagningsomgångar med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag och första urvalet. För de antagningsomgångar som har två urval, laddas databasen även vid andra urvalet. Uttag till statistikdatabasen görs vid två eller tre tillfällen för varje antagningsomgång.